

Understanding of the Presumption of Innocence in Vietnam:

Why Language Matters¹

Dr. Bui Tien Dat

School of Law, Vietnam National University Hanoi

Abstract

The article argues that one of reasons that the presumption of innocence has been violated is that it has been incorrectly translated into "speculation of innocence" (suy đoán vô tội), leading to likely misunderstanding about the nature of the principle/right.

Understanding of the Presumption of Innocence in Vietnam: a “speculation” of innocence or a “presumption”/“assumption” of innocence?

In 2015, when discussing the revised Criminal Procedure Code, a member of the National Assembly frankly stated that the "speculation of guilt" was common in the criminal process.² That means that the principle of "speculation of innocence" in the Constitution has been commonly violated in practice. There are many reasons for this situation. To contribute to the discussion, this article analyses a reason that is rarely mentioned: the use of terminology.

First of all, it should be affirmed that the Vietnamese Constitutions have not use the term "speculation of innocence" but use an expression reflecting characteristics of the principle of speculation of innocence. This principle was first officially recognized by Vietnam in Article 10 of the Criminal Proceedings Code 1988: “No one can be considered guilty and subject to punishment, before the judgement of the Court comes into effect”. After that, the principle of speculation of innocence was formulated in Article 72 of the 1992 Constitution: "No one shall be regarded as guilty and subject to punishment before the judgement of the Court comes into effect". Recently, the 2013 Constitution once again affirmed and clarified the principle of speculation of innocence in Clause 1, Article 31: “The accused is considered not guilty until the guilt is proven in accordance with due process of law and there must be a Court's judgement comes into effect”.

---

¹ This research is funded by Vietnam National Foundation for Science and Technology Development (NAFOSTED) under grant “The ‘due process of law’ principle and its role for the protection of human rights in Vietnam”, number 505.01-2018.300. Ideas of this conference paper was part of the published article: Bui Tien Dat (2015). *The Right to be Presumed Innocent and the Right to Silence: Theories and Challenges*. Legislative Studies Journal, Issue 22, pages 3-11.

² <http://tuoitre.vn/tin/phap-luat/20150617/dai-bieu-le-thi-nga-suy-doan-co-toi-kha-pho-bien/762669.html>.

Tracing the English language origin, we see that the term “speculation of innocence” (*suy doan vo toi*) has been translated from the term "presumption of innocence" in legal scholarship or the phrase "the right to be presumed innocent" in international human rights instruments. For example, the Universal Declaration of Human Rights 1948 states, “Everyone charged with a penal offence has the right to be *presumed innocent* until proved guilty” (Article 11(1)), and similarly, the International Convention on Civil and Political Rights 1966: "Everyone charged with a criminal offence shall have the right to be *presumed innocent* until proved guilty" (Article 14(2)) (the italicized sections emphasized by the author).

According to English dictionaries and Vietnamese-English dictionaries, the verb "presume" has two meanings: (1) prediction, speculation and (2) assumption. In the first sense, the Longman dictionary defines "presume" as "think that something is true, although you are not certain." This definition is close to the word "guess" in Vietnamese. In a higher certainty than "guess", "presume" can be understood as "speculation", that is "guessing the unknown, based on the known". Thus, if understood in the first sense of the word "presume", "the right to be presumed innocent" is the right of the accused to be "presumed innocent". The Great Vietnamese Dictionary defines "speculation" as "based on known things and guessing the unknown".³ "Speculation" requires information, facts, documents, evidence to make people believe in something. If understood like this, it is very difficult for the investigating agency to make an innocent guess or speculation because in principle, the arrest and prosecution of the accused must be justified by evidence that makes the authorities believe the accused is guilty.

Thus, I argue that legal science does not use the concept of "presume" in the sense of "speculation" as above. Longman's English dictionary states that in the field of law, "presume" means "accept something as true until it is shown not to be true, especially in law". This is a *hypothetical concept* or hypothesis in Vietnamese language. According to the Great Vietnamese Dictionary, "assumption" is "giving a possibility as real".⁴ Therefore, "the right to be presumed innocent" should be translated as “quyền được giả định vô tội”, whereby the person charged with committing a crime is *considered (presumed)* to be innocent until the prosecutor makes the court be convinced that the accused had committed that crime. This right requires the procedure-conducting agencies to consider (presumably) suspects and defendants not guilty, although the authorities may believe (speculate) that the accused or defendants are guilty. As Thomas Weigend argues,

---

³ Nguyễn Như Ý (chủ biên), Đại Từ điển Tiếng Việt. NXB Văn hoá - Thông tin, 1998.

⁴ Ibid.

[t]he presumption of innocence therefore is not a presumption but an assumption or legal fiction ...: we *pretend* that a person who has officially been charged with a crime has not committed that crime. The presumption of innocence, in other words, requires the judicial system to treat a person *as if* he were innocent, even though there exists a strong suspicion backed by reliable evidence that the person committed a crime. The presumption of innocence prohibits state officials from acting in such a way as to indicate or suggest that the defendant is in fact guilty (although they subjectively know that he probably *is* guilty).⁵

The above analysis shows that the Vietnamese semantics of "speculation" and "assumption" are different. The use of the phrase "speculation of innocence" is inaccurate, leading to the likely misunderstanding about the nature of rights. This use of words is difficult to convince investigating agencies and procuracies when they believe in the committed crimes of suspects and defendants through the collected evidence. On the side of these agencies, the guilty guess/speculation is completely understandable. Such a speculation of guilt is normal because if not based on evidence that the suspect is guilty, there is no legal basis to prosecute the accused. Meanwhile, the assumption of guilty is prohibited under international law and many constitutions. Therefore, the principle of "presumption of innocence" needs to be translated as “giả định vô tội” to be correct and avoid misleading. The correct understanding of this concept could make the proceedings agencies better accept and implement this principle.

Vietnamese Constitutions 1992 and 2013 have internalized quite correctly the principle of "presumption of innocence" in international law. The Constitutions were correct in using the term "considered" (synonymous with "assumed") when expressing this right. The term "speculation", which is an inaccurate and misleading translation, mostly exists in legal literature. Unfortunately, the Criminal Procedure Code 2015 has "legalised" this incorrect translation by naming Article 10 as “suy đoán vô tội”, although the content of this article is very correct. This is probably the first legal document to recognize this phrase. Admittedly the language/terminology is usually not as important as the content, but as analysed above, the use of the term distorting the nature is likely to hinder the proper implementation of the content.

Case study: the particularly serious murder case in Binh Phuoc province in 2015

---

⁵ Thomas Weigend, 'Assuming that the Defendant Is Not Guilty: The Presumption of Innocence in the German System of Criminal Justice' (2014) 8(2) *Criminal Law and Philosophy* 285, at 287 (original emphasis).

After just a few days of the case, the investigating agency gathered evidence to conclude that Nguyen Hai Duong and Vu Van Tien were the two suspects of murdering 6 people and robbing their properties in Binh Phuoc province. Based on the information the investigating agency had provided to the press, most people probably believed that the two accused Duong and Tien were guilty and were sentenced to death. And if nothing out of the ordinary happens, the investigating police will announce the investigating conclusion to confirm it. If the pursuit of objective truths of criminal cases was inherently simple, perhaps the civilised world would not need stages of criminal proceedings. Accordingly, the accused could be executed immediately after the investigation. On the contrary, because life is inherently complex, the investigation process is still only an early stage to find the objective truths of the case.

In accordance with international law and the Constitution, Vietnam's current Criminal Procedure Code, the right to an innocent assumption of suspects and defendants in this case should be guaranteed. Until a legally valid court verdict confirms that the defendant is guilty, suspects must still enjoy the right to be presumed innocent. So, what are the specific requirements of presumption of innocence regarding this case? This article focuses on securing the right to assume innocence at the investigating stage (among many stages of criminal proceedings).

Criminal proceedings conducting agencies (investigating bodies, procuracies, and courts) must assume that the accused or defendants are innocent until the court is convinced that the accused certainly conducted a criminal act (reflected in the legally effective court judgment). The principle of "presumption of innocence" means that the person charged with committing a crime is considered (presumed) to be innocent until the prosecutor convinces the court that the defendant has committed the crime. Based on the collected evidence, the investigating authorities have grounds to believe that the accused Duong and Tien were guilty, but according to the Constitution and the Criminal Procedure Code, they still had to assume the two accused were innocent at this stage.

For such a particularly serious case, when the public pays attention to the process of the case, the press statements of the representatives of the criminal proceedings agencies need to be very cautious. European Union law has specific guidelines. Accordingly, the statement of the proceedings is not allowed to make the public confident that the suspects are the culprits. These agencies should avoid making press

statements that could lead to major biases, affecting the fairness of the proceedings.⁶ Information about the case on the mass media should avoid damaging the right to be presumed innocent of the accused or defendants.⁷

However, according to media reports, it seems that the investigating authority was not cautious about the word expressions, making the principle of assumption of innocence not fully guaranteed. In a press conference on July 11, 2015, the representative of the Ministry of Public Security said: "With the collected evidence and confession testimony of the suspects, the investigating authority has sufficient grounds to be *certain* that Duong and Tien has caused particularly serious murders and robberies".⁸ The investigating authority cannot act on the duty of a court. Perhaps, it should be said: "The investigating authority has sufficient grounds to *accuse* Duong and Tien of causing particularly serious murders and robberies". The representative of the Ministry of Public Security also affirmed: "In this case, there can be *no miscarriage of justice*, because the material evidence is very clear. By now we have basically obtained all the documents and evidence without any obstacles like other cases".⁹ Perhaps, the assertion that the case cannot be wrong should be an internal discussion within the investigating agency and should not be made public. In addition, another debated issue is that some words used to refer to two suspects are not appropriate: "These two *murderers* have no criminal record and no signs of drug addiction. Before committing the crime, they had only drunk a little alcohol but had not affected mental problems".¹⁰ Arguably, some replacements of expression could be made: "suspects" instead of "murderers"; "them" instead of "gang".

Conclusion

The paper proposes a more appropriate conception of the nature of the right to be presumed innocent (quyền được giả định vô tội), which has been translated incorrectly into the right to be speculated as innocence (quyền được suy đoán vô tội).

---

⁶ Council of Europe Recommendation Rec (2003)13 on the Provision of Information through the Media, Principle 10.

⁷ Council of Europe Recommendation Rec (2003)13 on the Provision of Information through the Media, Principles 1 and 2.

⁸ <http://vnexpress.net/tin-tuc/phap-luat/bo-cong-an-chi-co-2-hung-thu-gay-ra-vu-tham-sat-3247108.html> (emphasis added).

⁹ Ibid (emphasis added).

¹⁰ Ibid (emphasis added).

Quan niệm về suy đoán/giả định vô tội ở Việt Nam: một số thảo luận về thuật ngữ¹¹

TS. Bùi Tiến Đạt
Khoa Luật – ĐHQGHN

Tóm tắt

Bài viết lý giải rằng một trong những lý do khiến quyền giả định vô tội bị xâm phạm là nó được dịch thuật một cách chưa chuẩn xác thành quyền “suy đoán” vô tội, dẫn đến sự hiểu sai về bản chất của quyền.

Presumption of Innocence ở Việt Nam: “Suy đoán” vô tội hay “giả định” vô tội?

Năm 2015, khi thảo luận về Bộ luật Tố tụng hình sự sửa đổi, một vị đại biểu Quốc hội đã thẳng thắn nhận định rằng việc “suy đoán có tội” diễn ra phổ biến trong hoạt động tư pháp.¹² Điều đó có nghĩa rằng nguyên tắc “suy đoán vô tội” (SDVT) trong Hiến pháp đã bị xâm phạm một cách phổ biến trên thực tế. Có nhiều nguyên nhân cho thực trạng này. Nhằm tham gia vào cuộc thảo luận này, bài viết này phân tích một lý do ít khi được đề cập tới: đó là cách sử dụng thuật ngữ.

Trước hết, cần phải khẳng định các Hiến pháp Việt Nam không sử dụng thuật ngữ “suy đoán vô tội” mà sử dụng một câu diễn đạt nội hàm của nguyên tắc SDVT. Nguyên tắc này lần đầu tiên được Việt Nam chính thức ghi nhận tại Điều 10 Bộ luật Tố tụng hình sự 1988: “Không ai có thể bị coi là có tội và phải chịu hình phạt, khi chưa có bản án kết tội của Tòa án đã có hiệu lực pháp luật”. Sau đó, nguyên tắc SDVT được hiến định tại Điều 72 Hiến pháp 1992: “Không ai bị coi là có tội và phải chịu hình phạt khi chưa có bản án kết tội của Tòa án đã có hiệu lực pháp luật”. Gần đây, Hiến pháp 2013 một lần nữa khẳng định và làm rõ hơn nguyên tắc SDVT tại khoản 1 Điều 31: “Người bị buộc tội được coi là không có tội cho đến khi được chứng minh theo trình tự luật định và có bản án kết tội của Tòa án đã có hiệu lực pháp luật”.

Truy từ gốc gác tiếng Anh, chúng ta thấy thuật ngữ SDVT đã được dịch từ thuật ngữ “presumption of innocence” trong các tài liệu khoa học hay cụm từ “the right to be presumed innocent” trong các văn kiện quốc tế về quyền con người. Chẳng hạn, Tuyên ngôn phổ quát về quyền con người 1948 nêu “Everyone charged with a penal offence has the right to be *presumed innocent* until proved guilty” (khoản 1, Điều 11), và tương tự, Công ước quốc tế về quyền dân sự và chính trị 1966 nêu “Everyone charged with a criminal offence shall have the right to be *presumed innocent* until proved guilty” (khoản 2 Điều 14) (các phần in nghiêng do tác giả nhấn mạnh).

¹¹ Ý tưởng của bài viết hội thảo này đã được nêu trong bài viết: Bùi Tiến Đạt, *Quyền giả định vô tội và quyền im lặng: Lý thuyết và thách thức từ thực tiễn*, Tạp chí Nghiên cứu lập pháp, số 22/2015.

¹² <http://tuoitre.vn/tin/phap-luat/20150617/dai-bieu-le-thi-nga-suy-doan-co-toi-kha-pho-bien/762669.html>

Theo các từ điển tiếng Anh cũng như Anh - Việt, động từ “presume” có hai nghĩa: (1) dự đoán, suy đoán và (2) giả định. Theo nghĩa thứ nhất, từ điển Longman định nghĩa “presume” là “nghĩ rằng điều gì là đúng, mặc dù không chắc chắn”. Cách định nghĩa này gần với từ “đoán chừng” trong tiếng Việt. Ở mức độ chắc chắn cao hơn so với “đoán chừng”, “presume” có thể hiểu là “suy đoán”, tức là “đoán ra điều chưa biết, căn cứ vào những điều đã biết”. Như vậy, nếu hiểu theo nghĩa thứ nhất của từ “presume”, “the right to be presumed innocent” là quyền được “suy đoán vô tội” của người bị buộc tội. Đại Từ điển Tiếng Việt định nghĩa “suy đoán” là “dựa vào điều đã biết mà đoán ra điều chưa biết”.¹³ "Suy đoán" đòi hỏi phải có thông tin, dữ kiện, tài liệu, chứng cứ để khiến con người tin vào một điều gì đó. Nếu hiểu như vậy, cơ quan điều tra rất khó có thể suy đoán vô tội vì trên nguyên tắc việc bắt và khởi tố bị can phải có chứng cứ khiến họ tin là bị can có tội.

Vì vậy, tác giả bài viết cho rằng, khoa học pháp lý không sử dụng khái niệm “presume” theo nghĩa “suy đoán” như trên. Từ điển tiếng Anh Longman nêu rõ trong lĩnh vực luật, “presume” được hiểu là “*chấp nhận một điều gì đó là đúng cho đến khi nó được chứng minh là không đúng*”. Đây chính là khái niệm giả định, giả thiết trong tiếng Việt. Theo Đại Từ điển Tiếng Việt, “giả định” là “đưa ra một khả năng như có thật”.¹⁴ Như vậy, “the right to be presumed innocent” cần được dịch là quyền được giả định vô tội, theo đó, người bị cáo buộc thực hiện một tội phạm được coi (được giả định) là không có tội cho đến khi cơ quan công tố thuyết phục được tòa án rằng bị cáo đã phạm tội. Quyền này đòi hỏi các cơ quan tiến hành tố tụng phải *coi* (giả định) bị can, bị cáo không phạm tội, mặc dù cơ quan chức năng có thể *tin* (suy đoán) rằng bị can, bị cáo phạm tội. Như Thomas Weigend lập luận,

quyền giả định vô tội không phải là một sự suy đoán mà là sự giả định hoặc sự giả tưởng pháp lý (legal fiction): chúng ta làm ra vẻ (pretend) một người bị cáo buộc thực hiện một tội phạm không thực hiện tội phạm đó. Hay nói cách khác, quyền giả định vô tội đòi hỏi cơ quan tố tụng đối xử với nghi phạm như là người vô tội, mặc dù có sự nghi ngờ dựa trên những chứng cứ đáng tin cậy là người đó đã thực hiện hành vi phạm tội. Nguyên tắc giả định vô tội nghiêm cấm công chức nhà nước có hành vi, thái độ thể hiện rằng bị can, bị cáo phạm tội (mặc dù họ có thể chủ quan suy nghĩ người đó phạm tội).¹⁵

Phân tích ở trên cho thấy ngữ nghĩa tiếng Việt của "suy đoán" và "giả định" khác nhau. Việc sử dụng cụm từ “suy đoán vô tội” là chưa chuẩn xác, có khả năng cao dẫn

¹³ Nguyễn Như Ý (chủ biên), Đại Từ điển Tiếng Việt. NXB Văn hoá - Thông tin, 1998.

¹⁴ Nt.

¹⁵ Thomas Weigend, 'Assuming that the Defendant Is Not Guilty: The Presumption of Innocence in the German System of Criminal Justice' (2014) 8(2) *Criminal Law and Philosophy* 285, tr. 287.

đến sự hiểu sai về bản chất của quyền. Cách dùng từ này khó thuyết phục được cơ quan điều tra và viện kiểm sát khi họ vốn tin vào việc phạm tội của bị can, bị cáo thông qua những bằng chứng thu thập được. Đứng về phía những cơ quan này, việc suy đoán có tội là điều hoàn toàn có thể hiểu được. Suy đoán có tội là việc bình thường vì nếu không dựa vào chứng cứ để cho rằng nghi phạm có tội làm sao có cơ sở để khởi tố bị can. Trong khi đó, giả định có tội mới là việc bị cấm theo luật quốc tế và các hiến pháp. Do đó, nguyên tắc “presumption of innocence” cần được dịch là “giả định vô tội” mới sát nghĩa và tránh gây hiểu lầm. Việc hiểu đúng đắn về khái niệm này sẽ khiến các cơ quan tiến hành tố tụng chấp nhận và thực hiện nguyên tắc này trên thực tế tốt hơn.

Các Hiến pháp Việt Nam 1992 và 2013 đã nội luật hóa khá chuẩn xác nguyên tắc "presumption of innocence" trong luật quốc tế. Các Hiến pháp đã chính xác khi dùng thuật ngữ “được coi” (đồng nghĩa với “được giả định”) khi diễn đạt quyền này. Thuật ngữ “suy đoán”, vốn là cách dịch chưa chuẩn xác và gây hiểu lầm, chủ yếu tồn tại trong các sách báo pháp lý khoa học. Tuy nhiên, đáng tiếc Bộ luật Tố tụng hình sự 2015 đã “luật hóa” cách dịch chưa chính xác này bằng cách đặt tên Điều 10 là “Suy đoán vô tội”, mặc dù nội dung điều luật này rất đúng đắn. Có lẽ đây là văn bản quy phạm pháp luật đầu tiên ghi nhận cụm từ này. Thiết nghĩ, vấn đề ngôn ngữ thường không quan trọng bằng nội dung, nhưng như đã phân tích ở trên, cách sử dụng thuật ngữ làm sai lệch bản chất có nguy cơ gây cản trở cho việc thực hiện đúng đắn nội dung.

Liên hệ vụ án giết người đặc biệt nghiêm trọng tại Bình Phước năm 2015

Chỉ sau vài ngày vụ án diễn ra, cơ quan điều tra đã thu thập được những chứng cứ để có thể kết luận rằng Nguyễn Hải Dương và Vũ Văn Tiến là hai nghi can thực hiện hành vi giết 6 người và cướp tài sản tại Bình Phước. Dựa vào những thông tin mà cơ quan điều tra đã cung cấp cho báo chí, có lẽ đa số dân chúng tin rằng hai bị can Dương và Tiến phạm tội và phải chịu án tử hình. Và nếu không có gì bất thường xảy ra, lực lượng cảnh sát điều tra sẽ công bố kết luận điều tra để khẳng định điều đó. Nếu việc đi tìm sự thật khách quan của các vụ án hình sự vốn dĩ đơn giản, có lẽ thế giới văn minh đã không cần giai đoạn truy tố và xét xử. Theo đó, bị can sẽ bị thi hành án ngay sau khi điều tra. Trái lại, vì cuộc sống vốn phức tạp, quá trình điều tra vẫn chỉ là giai đoạn ban đầu nhằm đi tìm sự thật khách quan của vụ án.

Theo luật quốc tế và Hiến pháp, Bộ luật tố tụng hình sự hiện hành của Việt Nam, quyền được giả định vô tội của bị can, bị cáo trong vụ án này cần được đảm bảo. Một khi chưa có bản án của tòa án có hiệu lực pháp luật khẳng định bị cáo phạm tội, các nghi phạm vẫn phải được hưởng quyền giả định vô tội. Vậy, quyền giả định vô tội đưa ra những đòi hỏi cụ thể nào liên quan đến vụ án này? Bài viết này tập trung vào việc

đảm bảo quyền giả định vô tội ở giai đoạn điều tra (vốn là một giai đoạn trong nhiều giai đoạn tố tụng hình sự).

Các cơ quan tiến hành tố tụng (cơ quan điều tra, viện kiểm sát, tòa án) phải giả định rằng bị can, bị cáo vô tội cho đến khi tòa án bị thuyết phục rằng chắc chắn bị can, bị cáo đã thực hiện hành vi phạm tội (thể hiện qua việc bản án của tòa án có hiệu lực pháp luật). Nguyên tắc “giả định vô tội” có nghĩa là người bị cáo buộc thực hiện một tội phạm được coi (được giả định) là không có tội cho đến khi cơ quan công tố thuyết phục được tòa án rằng bị cáo đã phạm tội. Dựa trên những chứng cứ thu thập được, cơ quan điều tra có cơ sở để tin rằng hai bị can Dương và Tiến đã phạm tội, nhưng theo Hiến pháp và Bộ luật Tố tụng hình sự, họ vẫn phải giả định hai bị can vô tội ở thời điểm này.

Đối với một vụ án đặc biệt nghiêm trọng như vậy, khi toàn xã hội đều chú ý vào diễn tiến vụ việc, những phát ngôn báo chí của những người đại diện cho các cơ quan tiến hành tố tụng cần rất cẩn trọng. Pháp luật Liên minh châu Âu đã có những hướng dẫn khá cụ thể. Theo đó, phát ngôn của các cơ quan tiến hành tố tụng không được phép khiến cho công chúng tin chắc rằng các nghi can chính là thủ phạm. Các cơ quan này cần tránh đưa ra những phát ngôn báo chí có khả năng dẫn đến những thành kiến lớn, làm ảnh hưởng đến sự công bằng của quy trình tố tụng.¹⁶ Các thông tin về vụ án trên các phương tiện thông tin đại chúng cần tránh làm tổn hại đến quyền được giả định vô tội của bị can, bị cáo.¹⁷

Tuy vậy, theo những thông tin trên báo chí, dường như cơ quan điều tra chưa cẩn trọng về ngôn từ, khiến cho nguyên tắc giả định vô tội chưa được đảm bảo đầy đủ. Trong buổi họp báo ngày 11/7/2015, đại diện Bộ Công an cho rằng: "Với tài liệu chứng cứ thu thập được và lời khai nhận tội của các nghi can, cơ quan điều tra có đủ căn cứ *khẳng định* Dương và Tiến đã gây ra vụ giết người, cướp tài sản đặc biệt nghiêm trọng".¹⁸ Cơ quan điều tra không thể làm thay nhiệm vụ xét xử của tòa án. Có lẽ nên nói rằng: “cơ quan điều tra có đủ căn cứ *để cáo buộc* Dương và Tiến đã gây ra vụ giết người, cướp tài sản đặc biệt nghiêm trọng”. Đại diện Bộ Công an cũng khẳng định: "Trong vụ án này *không thể có oan sai*, bởi các chứng cứ về vật chất rất rõ ràng. Đến giờ cơ bản chúng tôi đã thu được tất cả tài liệu, chứng cứ, không còn vướng mắc như các vụ án khác".¹⁹ Có lẽ việc khẳng định rằng vụ án không thể có oan sai nên là một nhận định nội bộ trong cơ quan điều tra mà không nên tuyên bố trước công chúng.

¹⁶ Council of Europe Recommendation Rec (2003)13 on the Provision of Information through the Media, Principle 10.

¹⁷ Council of Europe Recommendation Rec (2003)13 on the Provision of Information through the Media, Principles 1 and 2.

¹⁸ <http://vnexpress.net/tin-tuc/phap-luat/bo-cong-an-chi-co-2-hung-thu-gay-ra-vu-tham-sat-3247108.html> (phần in nghiêng do tác giả nhấn mạnh).

¹⁹ Nt (phần in nghiêng do tác giả nhấn mạnh).

Ngoài ra, một thiếu sót nữa là một số từ dùng để chỉ hai nghi can chưa phù hợp: "*Hai hung thủ* này chưa có tiền án, tiền sự và không có dấu hiệu nghiệm. Trước khi gây án, *chúng* chỉ uống một ít rượu nhưng không ảnh hưởng đến vấn đề thần kinh".²⁰ Nên thay "hung thủ" bằng "nghi can", "nghi phạm" hoặc "bị can"; và cũng nên thay "chúng" bằng "họ".

Kết luận

Bài viết đề xuất rằng cần quan niệm đúng đắn về bản chất của quyền giả định vô tội, vốn được dịch thuật một cách chưa chuẩn xác thành quyền suy đoán vô tội.

---

²⁰ Nt (phần in nghiêng do tác giả nhấn mạnh).